

«Проблемалық кредиттер қоры»
акционерлік қоғамы
жалғыз Акционерінің
30 шілдедегі 2014 ж. № 6 шешімімен
бекітілген

*06.12.2024 ж. жағдайдағы
өзгерістер мен толықтырулармен*

**«Проблемалық кредиттер қоры»
акционерлік қоғамының
ЖАРҒЫСЫ**

Алматы қ., 2014 жыл

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. «Проблемалық кредиттер қоры» Акционерлік қоғамы (әрі қарай - Қоғам) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, 30 наурыз 1995 жылғы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы», 13 мамыр 2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы» заңдарға сәйкес, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 30 мамыр 2011 жылғы № 53 «Проблемалық кредиттер қоры» акционерлік қоғамын құру туралы» қаулысының негізінде құрылған.

2-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен өзгеріс енгізілген.

2. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес заңды тұлға болып табылады және өзінің қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, Қазақстан Республикасының 13 мамыр 2003 жылғы «Акционерлік қоғамдар туралы» (әрі қарай – АҚ туралы заң), 01 наурыз 2011 жылғы «Мемлекеттік мүлік туралы», 31 тамыз 1995 жылғы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» заңдарға, сонымен қатар Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік құқықтық актілеріне, Қоғамның ішкі қызметін реттейтін осы Жарғыға, құжаттарға, Қоғамның органдары мен лауазымды тұлғаларының, олардың уәкілеттіктерінің шегінде белгіленген тәртіпте қабылданған шешімдеріне сәйкес жүзеге асырады.

3. Осы жарғы (әрі қарай – Жарғы), Қоғамның органдары мен лауазымды тұлғаларының, олардың уәкілеттіктерінің шегінде белгіленген тәртіпте қабылданған шешімдерімен реттелмеген сұрақтар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешілуге жатады.

4. Қоғам коммерциялық ұйым болып табылады.

5. Қоғам әділет органдарында мемлекеттік тіркелген сәттен бастап заңды тұлға мәртебесіне ие болады.

6. Қоғамның дербес теңгерімі, банктік шоттары, мемлекеттік және орыс тілдерінде толық атауын көрсетумен мөрі бар.

7. Қоғамның өзінің атауымен бланктері және оның қызметін жүзеге асыру үшін қажет басқа реквизиттері бар.

Жарғы ҚР Қаржы министрінің 08.11.2021 ж. № 1151 бұйрығымен 7-1-тармақпен толықтырылған.

7-1. Қоғам оған «Оңалту және активтерді басқару компаниясы» акционерлік қоғамын қосу жолымен қайта ұйымдастырылды.

8-тармақ Акционердің 18.05.2015ж. №2 шешімімен алып тасталған.

8. Қоғамның әрекет ету мерзімі — 15 жылдан аспайтын.

2 тараудың атауы ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 шешімімен бекітілген редакцияда жазылған.

2. ҚОҒАМНЫҢ АКЦИОНЕРІ

9-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген.

9. Қоғамның жалғыз акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі (әрі қарай – Акционер) болып табылады.

3. ҚОҒАМНЫҢ АТАУЫ ЖӘНЕ ОРНАЛАСУ ОРНЫ

10. Қоғамның толық атауы:

мемлекеттік тілде:

«Проблемалық кредиттер қоры» Акционерлік қоғамы;

орыс тілінде:

Акционерное общество «Фонд проблемных кредитов»;

ағылшын тілінде:

Joint - stock company «Fund of Problem Loans ».

Қоғамның қысқартылған атауы:

мемлекеттік тілде: «ПКҚ» АҚ;

орыс тілінде: АО «ФПК»;

ағылшын тілінде: JSC «FPL».

11-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген; 11-тармақтың бірінші абзацы ҚР Қаржы министрінің 20.10.2017ж. №625 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған.

11. Қоғамның атқарушы органының орналасқан орыны: 050051, Алматы қаласы, Медеу ауданы, Достық даңғылы, 160.

Корпоративтік веб-сайт: www.fpl.kz.

4. ҚОҒАМНЫҢ НЕГІЗГІ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИЯЛАРЫ

12-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген.

12. Қоғамның негізгі мақсаты екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға бағытталған іс-шараларды жүзеге асыру болып табылады.

13-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген; 13-тармақ ҚР Премьер-Министрінің Бірінші орынбасары-Қаржы министрінің 24.07.2019ж. №763 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған; 13-тармақтың бірінші абзацы ҚР Қаржы министрінің 31.03.2021 ж. № 282 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған

13. Қоғам іске асырылуы кезінде залалдар туындауы ықтимал мынадай қызмет түрлерін жүзеге асыруға құқылы:

1) жарғылық капиталды қалыптастыру үшін акциялар, сондай-ақ өз қызметін қаржыландыру үшін облигациялар шығаруға;

2) меншікті орналастырылған акциялары мен облигацияларын сатып алуға;

3) активтердің, оның ішінде заңды тұлғаларға қойылатын талап ету құқықтарының және оларды иелену туралы шешім қабылдау мақсатында оларға қойылатын өзге де талап ету құқықтарының сапасына бағалау жүргізуге;

4) уәкілетті органнан және банктерден күмәнді және үмітсіз активтерді, өзге де талап ету құқықтары мен активтерді сатып алуға, оларды басқаруға, оның ішінде сенімгерлік басқаруға беру арқылы басқаруға, оларды иеленуге және (немесе) өткізуге;

5) банктер шығарған және (немесе) банктер, бұрын банктер болып табылған заңды тұлғалар орналастырған акциялардың және (немесе) облигациялардың сапасына бағалау жүргізуге;

6) заңды тұлғалардың, оның ішінде өздеріне қатысты талап ету құқықтары банктерден және (немесе) бұрын банктер болып табылған заңды тұлғалардан сатып алынған заңды тұлғалардың акцияларын және (немесе) жарғылық капиталға қатысу үлестерін сатып алуға, басқаруға, оның ішінде сенімгерлік басқаруға беру арқылы басқаруға, иеленуге және (немесе) оларды өткізуге;

7) банктер шығарған және орналастырған акцияларды және (немесе) облигацияларды сатып алуға, басқаруға, оның ішінде сенімгерлік басқаруға беру арқылы басқаруға, иеленуге және (немесе) оларды өткізуге;

8) банктерден және (немесе) бұрын банктер болып табылған заңды тұлғалардан сатып алынған және (немесе) алынған мүлікті мүліктік жалдауға (жалға) беруге немесе осындай мүлікті уақытша өтеулі пайдаланудың өзге де нысанын пайдалануға, оны сенімгерлік басқаруға беруге;

9) банктерден және (немесе) бұрын банктер болып табылған заңды тұлғалардан сатып алынған талап ету құқықтарын және басқа да активтерді секьюритилендіру бойынша операциялар жүргізуге;

10) дербес, сондай-ақ банктермен бірлесіп күмәнді және үмітсіз активтерді иеленетін ұйымды құруға (иеленуге);

11) заңды тұлғалардың акцияларын және (немесе) жарғылық капиталға қатысу үлестерін қоса алғанда, бұрын банктер болып табылған заңды тұлғалардан талап ету құқықтары мен активтерді сатып алуға, күтіп-ұстауға, сақталуын қамтамасыз етуге, басқаруға, оның ішінде сенімгерлік басқаруға беру арқылы басқаруға, иеленуге және (немесе) оларды өткізуге;

12) ақшаны бағалы қағаздарға және өзге де қаржы құралдарына, сондай-ақ банк шоты мен банк салымы шарттарының талаптарымен екінші деңгейдегі банктерге, уәкілетті органға және «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Заңның 61-4-бабының 8-тармағында көрсетілген ұйымдарға орналастыруға;

13) ақылылық, мерзімділік және қайтарымдылық шарттарымен банктерді және (немесе) бұрын банктер болып табылған заңды тұлғаларды қаржыландыруды жүзеге асыруға;

14) екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға байланысты мәселелер бойынша ұйымдардың көрсетілетін қызметтерін иеленуге;

15) Қазақстан Республикасының Үкіметі және (немесе) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі әзірлеген және бекіткен арнайы бағдарламалардың іске асырылуын жүзеге асыруға;

13-тармақтың 16)-тармақшасы ҚР Бірінші қаржы вице-министрінің 19.03.2020 ж. №296 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған.

16) 2023 жылғы 1 қаңтарға дейін екінші деңгейдегі банктердегі және микроқаржы ұйымдарындағы кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша берешекті өтеу үшін көп балалы отбасыларға, асыраушысынан айырылуына байланысты төлем алатын отбасыларға, мүгедек балалары бар, 18 жастан асқан бала жасынан мүгедектер бар отбасыларға, мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек

алушыларға; жетім балаларға, кәмелетке толғанға дейін ата-аналарынан айырылған жиырма тоғыз жасқа толмаған жетім балаларға, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға әлеуметтік қолдау көрсету мақсатында екінші деңгейдегі банктерге және микроқаржы ұйымдарына ақшалай қаражаттарды аударуды жүзеге асыруға;

13-тармақтың 17)-тармақшасы ҚР Бірінші қаржы вице-министрінің 19.03.2020 ж. №296 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған.

17) 2023 жылғы 1 қаңтарға дейін екінші деңгейдегі банктерге және микроқаржы ұйымдарына Қазақстан Республикасы азаматтарының айыппұлдар мен өсімпұлдар бойынша кешірілген берешегінің бір бөлігін өтеуді жүзеге асыруға;

13-тармақ ҚР Бірінші қаржы вице-министрінің 19.03.2020 ж. №296 бұйрығымен 18)-тармақшамен толықтырылған.

18) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 25 ақпандағы №85қбпү шешімімен көзделген шарттарда және тәртіппен екінші деңгейдегі банктерге олардың талаптары бойынша ақша сомаларын төлеу жөніндегі міндеттемені өзіне қабылдауға құқылы;

13-тармақ ҚР Қаржы министрінің 22.10.2020 ж. № 1037 бұйрығымен 19)-25)-тармақшалармен толықтырылған.

19) екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға;

20) Қазақстан Республикасының мемлекеттік Медетші банкіне республикалық бюджеттің және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қаражатынан берілген кредиттерді қайтару жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыруға;

21) бұрын республикалық бюджеттің қаражаты есебінен берілген кредиттер, сондай-ақ Қазақстан Республикасының мемлекеттік кепілдіктері жөніндегі міндеттемелерді орындауға бағытталған қаражат бойынша берешекті республикалық бюджетке өндіріп алуға;

22) мемлекет кепілдік берген қарыздарға және мемлекеттік қарыздарға қызмет көрсетуге;

23) дебиторлық берешекті өндіріп алуға;

24) оңалту рәсімдеріне қатысуға;

25) салық төлеуші (салық агенті) және (немесе) үшінші тұлға кепілге қойған мүлікті, сондай-ақ салық төлеушінің (салық агентінің), төлеушінің иелік етуі шектелген мүлікті және (немесе) мемлекеттік кірістер органдары ұстаған тауарларды сатуға;

13-тармақ ҚР Қаржы министрінің 31.03.2021 ж. №282 бұйрығымен 26) тармақшамен толықтырылған

26) жүзеге асырылуы кезінде залалдар туындауы мүмкін банктерден және бұрын банктер болып табылған заңды тұлғалардан сатып алынған талап ету құқықтары бойынша берешекті қайта құрылымдауды жүргізуге, негізгі борышты және (немесе) сыйақыны толық немесе ішінара есептен шығаруға, тұрақсыздық айыбының (айыппұлдардың, өсімпұлдардың) толық немесе ішінара күшін жоюға құқылы.

5. ҚОҒАМНЫҢ ҚҰРЫЛТАЙ ҚҰЖАТТАРЫ

14. Жарғы Қоғамның құрылтай құжаты болып табылады.
15. Барлық мүдделі тұлғалар Жарғымен танысуға құқылы.

6. ҚОҒАМНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

16. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген барлық құқықтарына ие және барлық міндеттерді көтереді.

17. Қоғам Акционердің мүлкінен оқшауланған мүлікке ие және оның міндеттемелері бойынша жауап бермейді. Қоғам өзінің мүлкі шегінде өзінің міндеттемелері бойынша жауапкершілік көтереді.

18. Акционер Қоғамның міндеттемелері бойынша жауап бермейді және Қазақстан Республикасының заңнама актілерімен көзделген жағдайларды қоспағанда, оған тиесілі акциялардың құны шегінде Қоғамның қызметімен байланысты шығын тәуекелін көтереді.

19-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 15.12.2017ж. №724 бұйрығымен өзгерістер енгізілген.

19. Қоғам өз атынан мәмілелер (шарттар, келісімшарттар), оның ішінде ірі мәміле жасасуы, мүліктік және жеке мүліктік емес құқықтар мен міндеттерді иелікке алуы, сотта талапкер немесе жауапкер болуы, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа да іс-қимылдарды жүзеге асыруы мүмкін.

19-тармақтың екінші бөлімі ҚР Қаржы министрінің 06.12.2024 ж. №807 бұйрығымен өзгертілген.

Нәтижесінде құны Қоғам активтерінің баланстық құнының жалпы мөлшерінің жиырма бес және одан да көп пайызын құрайтын мүлікті Қоғам сатып алатын немесе иеліктен шығаратын (сатып алуы немесе иеліктен шығаруы мүмкін) мәміле немесе өзара байланысты мәмілелердің жиынтығы ірі мәміле деп танылады.

19-тармақ ҚР Қаржы министрінің 06.12.2024 ж. №807 бұйрығымен үшінші бөліммен толықтырылған.

Нәтижесінде Қоғам активтері мөлшерінің он және одан да көп пайызы сомасына мүлік сатып алынатын не иеліктен шығарылатын мәмілені жасасу туралы шешім Қазақстан Республикасының бағалау қызметі туралы заңнамалық актісіне сәйкес бағалаушы айқындаған осы мүліктің нарықтық құны ескеріле отырып қабылдануға тиіс.

20. Қоғам белгіленген тәртіпте Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан банктерде және басқа да қаржы мекемелерінде ұлттық және шет ел валютасында шоттар ашуға құқылы.

21. Қоғам бухгалтерлік, салықтық және статистикалық есеп жүргізеді. Акционерге және сәйкес уәкілетті мемлекеттік органдарға қызметтің барлық түрлері бойынша және беолгелінген мерзімде бекітілген нысанда қаржылай және басқа есепті толтырады және ұсынады. Қоғам Акционерге ұсынылған ақпараттың толықтығы мен дәйектілігі үшін жауапкершілік көтереді.

22. Қоғам оның ішкі қызметімен байланысты құжаттарды өңдейді және

бекітеді.

23. Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген тәртіпте Қоғам оның орналасу жерінен тыс орналасқан, заңды тұлға болып табылмайтын және Қоғамның атынан және тапсырмасы бойынша олар туралы ереже негізінде филиалдар мен өкілдіктер құруға және жабуға, өзінің мүлкі есебінен оларға негізгі және айналым қаражаттарын бөліп беруге және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес олардың қызметінің тәртібін белгілеуге құқылы.

24. Филиалдар мен өкілдіктердің қызметіне басшылықты (ондайлар болған кезде) Қоғамның атқарушы органымен тағайындалатын тұлғалар жүзеге асырады. Филиалдар мен өкілдіктердің басшылары Қоғаммен берілген сенімхат негізінде әрекет етеді.

25. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Жарғымен көзделген басқа да құқықтарға ие және басқа міндеттер көтере алады.

7. ҚОҒАМНЫҢ МҮЛКІ

26. Қоғамның мүлкі Қоғамның қызметін қамтамасыз ету үшін тағайындалған және оған меншік құқығында тиесілі.

27. Қоғамның мүлкі Акционермен Қоғамның акцияларын төлеуге енгізілген ақша және басқа мүлік есебінен, өзінің қызметінің нәтижесінде алынған кірістерден, сонымен қатар Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған басқа түсімдерден қалыптастырылады және олардың құндары Қоғамның жеке теңгерімінде бейнеленетін негізгі қаражаттарды, ақшаны, қорды және басқа мүлікті құрайды.

8. ҚОҒАМНЫҢ ҚҰНДЫ ҚАҒАЗДАРЫ

28-тармақ Акционердің 11.09.2014ж. №7 шешімімен бекітілген редакцияда жазылған

28. Қоғам облигацияларды, жай және артықшылықты акцияларды шығаруға құқылы.

29. Қарапайым акция Акционерге, оның қарауына енгізілетін барлық мәселелер бойынша шешім қабылдауға құқық береді. Қарапайым акция сондай-ақ Акционерге Қоғамның Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіпте оны жою кезінде мүлкінің бөлігін алуға құқық береді.

Жарғы Акционердің 11.09.2014ж. №7 шешіміне сәйкес 29-1-тармақпен толықтырылған

29-1. Артықшылықты акция өзінің иесіне акционерлер – жай акция меншік иелері алдында жылына 1 (бір) артықшылықты акция үшін 1 (бір) теңге кепілдікті мөлшерде дивидендтер алуға артықшылық береді. Артықшылықты акция сондай-ақ АҚ туралы Заң белгілеген тәртіпте Акционерге оны таратқан кезде Қоғам мүлкінің бір бөлігін алу құқығын береді.

Артықшылықты акциялар бойынша дивидендтерді төлеу мерзімділігі – жылына бір рет.

Артықшылықты акциялар бойынша дивидендтерді төлеудің тәртібі мен

басқа шарттары АҚ туралы Заңға сәйкес анықталады.

30. Қоғамның акцияларын шығару құжатсыз нысанда жүзеге асырылады.

31. Қоғам өзінің акцияларын оларды шығаруды мемлекеттік тіркегеннен кейін орналастырады.

32. Қоғамның акцияларын ұстаушылар тізілімі жүйесін қалыптастыру, жүргізу және сақтау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қоғамның тіркеушісімен жүзеге асырылады.

9. ТАЗА КІРІСТІ БӨЛУ ТӘРТІБІ

33. Қоғамның таза кірісі (салықтарды және бюджетке басқа да міндетті төлемдерді төлегеннен кейін) Акционердің шешімімен белгіленген тәртіпте бөлінеді, оның ішінде дивидендтер төлеуге. Қалған бөлігі Қоғамды дамытуға немесе Акционердің шешімімен көзделген басқа мақсаттарға жұмсалады.

10. ҚОҒАМНЫҢ ОРГАНДАРЫ

34. Қоғамның органдары мыналар болып табылады:

- 1) жоғарғы органы - Акционер;
- 2) басқару органы – Директорлар кеңесі;
- 3) атқарушы орган – Басқарма.

11. ҚОҒАМНЫҢ АКЦИОНЕРІ

35. Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Жарғымен акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдер, осындай шешімдерді қабылдауға құқығы бар, Акционердің лауазымды тұлғасымен белгіленген тәртіпте қабылданады.

36. Қазақстан Республикасының заңнамасымен Акционердің айрықша құзыретіне жатқызылған Акционердің қарауына енгізілетін мәселелерді дайындау Қоғамның Басқармасымен, жою процессінде – Қоғамның жою комиссиясымен жүзеге асырылады.

37. Қазақстан Республикасының заңнамасымен Акционердің айрықша құзыретіне жатқызылған Акционердің қарауына мәселелерді шығару директорлар кеңесімен бастамаланады, не болмаса Акционермен өз бетінше қабылданады, ал өз еркімен жойылу процессінде сондай-ақ Қоғамның жою комиссиясымен бастамалана алады.

38. Қазақстан Республикасының заңнамасымен мәселелерді Акционердің қарауына міндетті шығару жағдайлары көзделуі мүмкін.

39. Акционердің қарауына шығарылатын мәселелер бойынша материалдар, аталған мәселелер бойынша негізгі шешімдер қабылдау үшін қажетті көлемдегі ақпаратты қамтуға тиіс.

40. Қоғамның органдарын таңдау мәселелері бойынша материалдар ұсынылып отырған үміткерлер туралы келесі ақпаратты қамтуға тиіс:

- 1) тегі, аты, сонымен қатар қалауы бойынша – әкесінің аты;
- 2) білімі туралы мәлімет;
- 3) Қоғамға қосылуы туралы мәлімет;
- 4) соңғы үш жылға жұмыс орындары және атқарған лауазымы туралы мәліметтер;

5) үміткерлердің біліктілігін, жұмыс тәжірибесін растайтын басқа ақпарат.

41. Акционердің қарауына шығарылатын мәселелер бойынша материалдар қаржы жылының аяқталуы бойынша келесіні қамтуға тиіс:

- 1) Қоғамның жылдық қаржылай есептілігі;
- 2) жылдық қаржылай есептілікке аудиторлық есеп;
- 3) Акционердің Қоғамның және оның лауазымды тұлғаларының әрекеттеріне жолданулары және оларды қарау нәтижелері туралы ақпарат;
- 4) Акционердің қарауына, оның құзыретіне жатқызылған мәселелерді шығарудың бастаушысының қарауы бойынша басқа құжаттар.

Қазақстан Республикасының заңнамасымен Акционердің айрықша құзыреттілігіне жатқызылған мәселелер бойынша материалдар Қоғамның Басқармасының орналасу орны бойынша Акционерге танысу үшін жиналыс өткізу күніне дейін он күннен кешіктірмей дайын және қол жетімді, ал Акционердің сұрау салуы болған кезде оған сұрау салуды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде жолдануға тиіс.

Акционердің шешімдері Қоғаммен оның атқарушы органының орналасу орны бойынша сақталуға және Акционерге танысу үшін кез-келген уақытта ұсынылуы тиіс.

42-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 шешімімен өзгерістер енгізілген

42. Қоғам Акционері:

- 1) АҚ туралы Заңмен және (немесе) Жарғымен көзделген тәртіпте Қоғаммен басқаруға қатысуға;
- 2) Қоғамның қызметі туралы ақпарат алуға, соның ішінде Қоғамның қаржылай және басқа есептілігімен танысуға;
- 3) Қоғамның тіркеушісінен немесе номиналды ұстаушысынан бағалы қағаздарға оның меншік құқығын растайтын үзінділер алуға;
- 4) сот тәртібінде Қоғам органдарымен қабылданған шешімдерді даулауға;
- 5) АҚ туралы Заңмен көзделген жағдайларда, Қоғамға келтірілген шығындарды Қоғамның лауазымды тұлғаларымен Қоғамға қайтару туралы және Қоғамға Қоғамның лауазымды тұлғаларымен және (немесе) олардың үлестес тұлғаларымен, олар ірі мәмілелерді және (немесе) оны жасасуда мүдделік бар мәмілелерді жасасу (жасасуға ұсыныс) туралы шешім қабылдау нәтижесінде алған пайданы (кірісті) қайтару туралы талаппен сот органдарына өзінің атынан жолдануға;
- 6) Қоғамға оның қызметі туралы жазбаша сұрау салумен жолдануға және сұрау салу Қоғамға түскен күннен бастап отыз күтізбелік күн ішінде немесе сұрау салуда белгіленген мерзімде дәлелді жауаптар алуға;
- 7) Директорлар Кеңесінің мәжілісін шақыруды талап етуге;

8) аудиторлық ұйыммен өз есебінен Қоғамның аудитін жүргізуді талап етуге;

9) Қоғамды жойған жағдайда мүлкінің бөлігіне;

10) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, АҚ туралы Заңда белгіленген тәртіппен өз акцияларына айырбасталатын Қоғамның акцияларын немесе басқа да бағалы қағаздарын артықшылықпен сатып алуға;

11) Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметін, соның ішінде Акционердің аудитінің ішкі қызметінің күшімен тексеруді жүзеге асыруға құқылы.

Жарғы Акционердің 11.09.2014ж. №7 шешімімен 42-1-тармақпен толықтырылған

42-1. Акционерлер – артықшылықты акциялар меншік иелерінің, акционерлер – жай акция меншік иелері алдында Жарғы арқылы белгіленген, алдын-ала кепілдікті мөлшерде дивидендтерді алуға және АҚ туралы Заң арқылы белгіленген тәртіпте, Қоғамды таратқан кезде мүліктің бір бөлігіне артықшылықты құқығы бар.

Акционерлер – артықшылықты акция меншік иелерінің басқа құқықтары мен міндеттері АҚ туралы Заң арқылы белгіленеді.

43. Акционер:

1) Қоғамның акцияларын төлеуге;

2) қызметтік, коммерциялық немесе Қазақстан Республикасының заңнамасымен қорғалатын басқа құпияны құрайтын Қоғам және оның қызметі туралы мәліметтерді жарияламауға;

3) он күн ішінде Қоғамның тіркеушісін және осы акционерге тиесілі акцияның номинальды ұстаушысын Қоғам акцияларын ұстаушыларының тізілім жүйесін жүргізуге қажетті мәліметтердің өзгергені туралы хабардар етуге;

4) Қазақстан Республикасының заң актілеріне сәйкес басқа да міндеттерді орындауға міндетті.

12. АКЦИОНЕРДІҢ АЙРЫҚША ҚҰЗЫРЕТІ

44-тармақ Акционердің 20.07.2016ж. №6 шешімімен бекітілген редакцияда жазылған

44. АҚ туралы Заңға және Жарғыға сәйкес Акционердің құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешім Қазақстан Республикасының заңнамасына және (немесе) оған (оларға) берілген өкілеттіктерге сәйкес ондай шешімдер қабылдауға құқығы бар Акционердің лауазымды тұлғасымен (лауазымды тұлғаларымен) және (немесе) қызметкерімен (қызметкерлерімен), органымен қабылданады.

Акционердің айрықша құзыретіне мына мәселелер жатқызылады:

1) Қоғам Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу немесе оны жана редакциясында бекіту;

2) корпоративтік басқару кодексін, сондай-ақ оған енгізілетін өзгерістер мен толықтыруларды бекіту;

3) Қоғамды ерікті түрде қайта ұйымдастыру немесе тарату;

4) Қоғамның жарияланған акцияларының санын ұлғайту немесе Қоғамның орналастырылмаған жарияланған акцияларының түрін өзгерту туралы шешім қабылдау;

5) Қоғамның бағалы қағаздарын айырбастау шарттары мен тәртібін, сондай-ақ оларды өзгертуді айқындау;

6) Қоғамның жай акцияларына айырбасталатын бағалы қағаздарды шығару туралы шешім қабылдау;

7) орналастырылған акциялардың бір түрін акциялардың басқа түріне айырбастау туралы шешім қабылдау, мұндай айырбастаудың шарттары мен тәртібін айқындау;

8) Директорлар кеңесінің сан құрамын, өкілеттік мерзімін белгілеу, оның мүшелерін сайлау және олардың өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшелеріне олардың өз міндеттерін атқарғаны үшін сыйақы төлеудің және шығыстарын өтеудің мөлшері мен шарттарын айқындау;

9) Қоғамның аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйымды белгілеу;

10) жылдық қаржы есептілігін бекіту;

11) Қоғамның есепті қаржы жылындағы таза табысын бөлу тәртібін бекіту, жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдау және Қоғамның бір жай акциясына шаққандағы дивиденд мөлшерін бекіту;

12) Қоғам акцияларының ерікті делистингі туралы шешім қабылдау;

13) Қоғамға тиесілі барлық активтердің жиырма бес және одан да көп процентін құрайтын сомадағы активтердің бір немесе бірнеше бөлігін беру (алу) арқылы Қоғамның өзге де заңды тұлғаларды құруға немесе олардың қызметіне қатысуы не өзге де заңды тұлғалардың қатысушылары (акционерлері) құрамынан шығуы туралы шешім қабылдау;

14) Қоғам акцияларды АҚ туралы Заңға сәйкес ұйымдастырылмаған нарықта сатып алған жағдайда олардың құнын белгілеу әдістемесіне өзгерістерді бекіту (егер оны құрылтай жиналысы бекітпесе, әдістемені бекіту);

15) акционерлерге қоғам қызметі туралы ақпарат беру тәртібін айқындау, соның ішінде бұқаралық ақпарат құралын айқындау;

16) «алтын акцияны» енгізу және оның күшін жою;

44-тармақтың 17)-тармақшасына ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

17) Қоғамның атқарушы органының басшысын сайлау және Қоғамның атқарушы органының басшысының өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату;

44-тармақ ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен 17-1)-тармақшамен толықтырылған

17-1) Қазақстан Республикасының заңнамасымен анықталған жағдайларда Қоғамның жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдау;

18) Қоғамның қаржылық-шаруашылық қызметін тексеру туралы бастама көтеру;

44-тармақ ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен 18-1)-тармақшамен толықтырылған; 44-тармақтың 18-1)-тармақшасы ҚР Бірінші қаржы вице-министрінің 19.03.2020 ж. №296 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған.

18-1) оның (олардың) нәтижесінде оның активтерінің баланстық құнының жалпы мөлшерінің елу және одан көп пайызы сатып алынатын немесе иеліктен шығарылатын (сатып алынуы немесе иеліктен шығарылуы мүмкін) мәміле туралы шешім қабылдау туралы оның (олардың) нәтижесінде Қоғам активтерінің баланстық құнының жалпы мөлшерінің елу және одан көп пайызын құрайтын мүлікті нәтижесінде Қоғам сатып алатын немесе иеліктен шығаратын (сатып алуы немесе иеліктен шығаруы мүмкін) ірі мәміле жасасуы туралы Қоғамның шешім қабылдауы;

44-тармақ ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен 18-2)-тармақшамен толықтырылған

18-2) нәтижесінде Қоғамның активтерінің мөлшерінен он пайыз және одан да көп сомаға мүлік алынатын бұрын банк болып табылған заңды тұлғалардан активтерді және талап ету құқықтарын иелену туралы мәміле жасасу туралы шешімді қабылдау;

44-тармақ ҚР Қаржы министрінің 15.12.2017ж. №724 бұйрығымен 18-3)-тармақшамен толықтырылған; 44-тармақтың 18-3)-тармақшасы ҚР Премьер-министрінің Бірінші орынбасары-Қаржы министрінің 24.07.2019ж. №763 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған; 44-тармақтың 18-3) тармақшасы ҚР Қаржы министрінің 06.12.2024ж. №807 бұйрығымен алынып тасталған

~~18-3) Қоғамның 5 миллиард теңге сомасына активтерді сатып алу және иеліктен шығару, сондай-ақ өзге де мәмілелер бойынша ірі мәміле жасасуы туралы шешім қабылдау;~~

44-тармақ ҚР Қаржы министрінің 22.09.2018ж. №843 бұйрығымен 18-4)-тармақшамен толықтырылған; 44-тармақтың 18-4)-тармақшасы ҚР Премьер-министрінің Бірінші орынбасары-Қаржы министрінің 24.07.2019ж. №763 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған

18-4) Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлықтарын, Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімдерін және Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімдерімен мақұлданған не бекітілген Негіздемелік келісімдерді іске асыру үшін Қоғамның міндеттемелерін ұлғайту жөнінде шешімдер қабылдау;

44-тармақ ҚР Қаржы министрінің 30.11.2018ж. №1042 бұйрығымен 18-5)-тармақшамен толықтырылған; 44-тармақтың 18-5)-тармақшасы ҚР Бірінші қаржы вице-министрінің 19.03.2019ж. №260 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған

18-5) Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның шешімімен анықталатын әлеуетті инвесторларға 5 миллиард теңгеден асатын сомаға Қоғамның активтерін тікелей атаулы сату бойынша шешім қабылдау;

44-тармақ ҚР Бірінші қаржы вице-министрінің 19.03.2020 ж. №296 бұйрығымен 18-6), 18-7) және 18-8)-тармақшаларымен толықтырылған.

18-6) егер Қоғамның Директорлар кеңесінің барлық мүшелері мүдделі адамдар болып табылған және (немесе) Қоғамның Директорлар кеңесі шешім қабылдауға қажетті дауыс санының болмауы себебінен мұндай мәмілені жасасу туралы шешім қабылдауы мүмкін болмаған жағдайларда, жасалуына мүдделілік бар мәмілені Қоғамның жасасуы туралы шешімді қабылдау;

18-7) жасалуына мүдделілік бар ірі мәмілені Қоғамның жасасуы туралы шешімді қабылдау;

18-8) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 25 ақпандағы №85қбпү шешімімен көзделген шарттарда және тәртіппен екінші деңгейдегі банктерге олардың талаптары бойынша ақша сомаларын төлеу жөніндегі міндеттемені Қоғамның өзіне қабылдауы туралы шешімді қабылдау;

19) олар бойынша шешім қабылдау Қазақстан Республикасының заңнамасымен және (немесе) Жарғымен Акционердің айрықша құзыреттілігіне жатқызылған басқа мәселелер.

45. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасымен басқаша көзделмесе, олар бойынша шешім қабылдау Акционердің айрықша құзыреттілігіне жатқызылған мәселелерді Қоғамның басқа органдарының, лауазымды тұлғаларының және жұмысшыларының құзыреттіліктеріне беруге жол берілмейді.

46. Акционер Қоғамның ішкі қызметіне жататын мәселелер бойынша Қоғамның басқа органдарының кез-келген шешімінің күшін жоюға құқылы.

Акционер өзінің шешімдерін жазбаша түрде рәсімдейді.

47. Акционер қажет болған жағдайда Қоғамның және оның органдарының қызметіне қатысты, соның ішінде Директорлар кеңесінің және/немесе Қоғам Басқармасының құзыреттілігіне кіретін кез-келген мәселе бойынша Қоғамның көрсетілген органдарымен сәйкес шешім қабылдау үшін қажетті кворум жоқ болғанында шешім қабылдауға құқылы.

13. ҚОҒАМНЫҢ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ

48. АҚ туралы Заңмен, Жарғымен акционердің айрықша құзыреттілігіне жатқызылған мәселелерді шешуді қоспағанда Директорлар кеңесі Қоғамның қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асырады.

Директорлар кеңесінің шешімдері Жарғымен, Қоғамның ішкі құжаттарымен және Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіпте қабылданады.

49. Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелерінің саны үш адамнан кем емес болуы керек. Қоғам Директорлар кеңесінің құрамынан отыз пайызынан кем емес тәуелсіз директорлар болулары керек.

50-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

50. Ең маңызды мәселелерді қарау және Директорлар кеңесіне ұсынуға дайындау үшін Қоғамда Директорлар кеңесінің комитеттері құрылуға тиіс.

Директорлар кеңесінің комитеттері келесі мәселелерді қарайды:

- 1) стратегиялық жоспарлау;
- 2) кадрлар және сыйақылар;
- 3) ішкі аудит;
- 4) әлеуметтік мәселелер;
- 5) Қоғамның ішкі құжаттарымен көзделген басқа мәселелер.

Осы тармақта атап өтілген мәселелерді қарау Директорлар кеңесінің жеке комитеті қарайтын ішкі аудит мәселелерін қоспағанда Директорлар кеңесінің бір немесе бірнеше комитеттерінің құзыреттілігіне жатқызылуы мүмкін.

Директорлар кеңесінің комитеттері Директорлар кеңесінің мүшелерімен және нақты комитетте жұмыс жасау үшін қажет кәсіби білімі бар сарапшылардан құралады. Директорлар кеңесі комитетін директорлар кеңесінің мүшесі басқарады. Функцияларына осы тармақтың 1) – 4)-тармақшаларында көзделген

мәселелерді қарау кіретін Директорлар кеңесінің комитеттерінің басшылары (төрағалары) тәуелсіз директорлар болып табылады.

Атқарушы органның басшысы Директорлар кеңесі комитетінің төрағасы бола алмайды.

Директорлар кеңесі комитеттерін қалыптастыру және жұмыс тәртібі, олардың саны, сонымен қатар сандық құрамы Директорлар кеңесімен бекітілген Қоғамның ішкі құжатымен белгіленеді.

51-тармақ Акционердің 20.07.2016ж. №6 шешімімен бекітілген редакцияда жазылған

51. Акционердің айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді шешуді қоспағанда, Директорлар кеңесі Қоғамның қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асырады.

Егер АҚ туралы Заңда және Жарғында өзгеше белгіленбесе, мынадай мәселелер Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатады:

51-тармақтың 1)-тармақшасы ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған

1) Қоғам қызметінің басымды бағыттарын және Қоғамның даму стратегиясын айқындау, Қоғамды дамыту жоспарын және Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген тәртіпте және мерзімдерде оның атқарылуы туралы есепті бекіту;

2) жарияланған акциялар саны шегінде акцияларды орналастыру (өткізу) туралы, оның ішінде орналастырылатын (өткізілетін) акциялар саны, оларды орналастыру (өткізу) тәсілі мен бағасы туралы шешім қабылдау;

3) қоғамның орналастырылған акцияларды немесе басқа да бағалы қағаздарды сатып алуы және оларды сатып алу бағасы туралы шешім қабылдау;

4) Қоғамның жылдық қаржы есептілігін алдын ала бекіту;

5) Директорлар кеңесінің комитеттері туралы ережелерді бекіту;

51-тармақтың 6)-тармақшасы ҚР Қаржы министрінің 20.09.2018ж. №843 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған

6) Қоғамның облигациялар мен туынды бағалы қағаздар шығару шарттарын айқындау, сондай-ақ осы Жарғының 44-тармағының 18-4)-тармақшасында көзделген шешімдер шеңберінде облигациялар шығару жағдайларды қоспағанда, оларды шығару туралы шешімдер қабылдау;

51-тармақ ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен 6-1)-тармақшамен толықтырылған

6-1) атқарушы органның сандық құрамын, өкілеттік мерзімін анықтау, оның мүшелерін (басшыны қоспағанда) сайлау, сондай-ақ олардың (басшыны қоспағанда) өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату;

7) атқарушы органның басшысы мен мүшелерінің (атқарушы органның функциясын жеке-дара жүзеге асыратын адамның) лауазымдық айлықақыларының мөлшерін және оларға еңбекақы және сыйлықақы төлеу талаптарын айқындау;

8) ішкі аудит қызметінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, оның басшысы мен мүшелерін тағайындау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, ішкі аудит қызметінің жұмыс тәртібін, ішкі аудит қызметі қызметкерлеріне еңбекақы және сыйлықақы төлеудің мөлшері мен талаптарын айқындау;

9) корпоративтік хатшыны тағайындау, оның өкілеттік мерзімін айқындау, оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ корпоративтік хатшының лауазымдық жалақысы мөлшерін және сыйақы шарттарын айқындау;

51-тармақ ҚР Қаржы министрінің 12.10.2018ж. №967 бұйрығымен 9-1)-тармақшамен толықтырылған

9-1) комплаенс қызметінің басшысын және қызметкерлерін тағайындау, олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, комплаенс қызметінің жұмыс істеу тәртібін айқындау, комплаенс қызметінің басшысына және қызметкерлеріне еңбекақы және сыйлықақы төлеу талаптары мен мөлшерін айқындау, сондай-ақ қатар комплаенс қызметі туралы ережені бекіту;

10) қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудиторлық ұйымның, сондай-ақ Қоғамның акцияларын төлеуге берілген не ірі мәміле нысанасы болып табылатын мүліктің нарықтық құнын бағалау жөніндегі бағалаушының қызметіне ақы төлеу мөлшерін айқындау;

11) Қоғамның ішкі қызметін реттейтін құжаттарды (бұған Қоғам қызметін ұйымдастыру мақсатында атқарушы орган қабылдайтын құжаттар қосылмайды), оның ішінде аукциондар өткізу және Қоғамның бағалы қағаздарына қол қою шарттары мен тәртібін белгілейтін ішкі құжатты бекіту;

12) Қоғамның филиалдары мен өкілдіктерін құру және жабу туралы шешімдер қабылдау және олар туралы ережелерді бекіту;

13) қоғамның басқа заңды тұлғалардың акцияларының он және одан да көп пайызын (жарғылық капиталға қатысу үлестерін) сатып алу (иелігінен шығару) туралы шешімдерін қабылдау;

51-тармақтың 14)-тармақшасы ҚР Премьер-Министрінің Бірінші орынбасары-Қаржы министрінің 24.07.2019ж. №763 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған

14) Қоғамның міндеттемелерін оның меншікті капиталы мөлшерінің он және одан көп пайызын құрайтын шамаға, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлықтарын, Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімдерін іске асыруға ұлғайту;

15) Қоғам немесе оның қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпия болып табылатын қызметі туралы ақпаратты айқындау;

51-тармақтың 16)-тармақшасы ҚР Бірінші қаржы вице-министрінің 19.03.2020 ж. №296 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған; 51-тармақтың 16)-тармақшасы ҚР Қаржы министрінің 06.12.2024 ж. №807 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған

16) Жарғының 44-бабының 18-1) және 18-7)-тармақшаларына сәйкес жасалуы туралы шешім Акционермен қабылданатын ірі мәмілелерді қоспағанда, нәтижесінде құны Қоғам активтерінің баланстық құнының жалпы мөлшерінің жиырма бес және одан да көп пайызын құрайтын мүлікті Қоғам сатып алатын немесе иеліктен шығаратын (сатып алуы немесе иеліктен шығаруы мүмкін) ірі мәмілелер жасасуы туралы шешім қабылдау;

51-тармақ ҚР Қаржы министрінің 15.12.2017ж. №724 бұйрығымен 16-1)-тармақшамен толықтырылған; 51-тармақтың 16-1) тармақшасы ҚР Қаржы министрінің 06.12.2024ж. №807 бұйрығымен алынып тасталған

16-1) Қоғамның сомасы 1,5 миллиард теңгеден 5 миллиард теңгеге дейінгі активтерді иелікке алуы және иеліктен шығаруы бойынша ірі мәміле жасасуы туралы шешім қабылдау;

51-тармақ ҚР Бірінші қаржы вице-министрінің 19.03.2019ж. №260 бұйрығымен 16-2)-тармақшамен толықтырылған

16-2) Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның шешімімен анықталатын әлеуетті инвесторларға 1,5 миллиард теңгеден асатын сомаға Қоғамның активтерін тікелей атаулы сату бойынша шешім қабылдау;

17) Қоғамның құрылымын, штаттық санын, соның ішінде оның филиалдары мен өкілдіктерінің штаттық санын бекіту;

18) Қоғамның даму жоспарын (оған өзгертулер мен толықтырулар енгізуді) бекіту;

19) Қоғам қызметкерлерінің еңбегіне ақы төлеу, сыйақы төлеу тәртібін бекіту;

20) Қоғамның есепке алу саясатын бекіту;

21) екінші деңгейдегі банктерден күмәнді және үмітсіз активтерді сатып алу және оларды сату бойынша мәмілелерді жасау туралы шешім қабылдау;

22) акцияларының (жарғылық капиталдағы қатысу үлесінің) он және одан да көп проценті Қоғамға тиесілі заңды тұлға акционерлерінің (қатысушыларының) жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылатын қызмет мәселелері бойынша шешімдер қабылдау;

23) АҚ туралы Заңда және (немесе) Жарғыда көзделген, Акционердің айрықша құзыретіне жатпайтын өзге де мәселелер.

52. Директорлар кеңесі Жарғыға сәйкес Қоғамның Басқармасының құзыреттілігіне жатқызылған мәселелер бойынша шешім қабылдауға, сонымен қатар Акционердің шешімдеріне қарама-қайшы келетін шешімдер қабылдауға құқылы емес.

53. Директорлар кеңесі:

1) лауазымды тұлғалар және Акционердің деңгейінде мүдделердің ықтимал даулары, соның ішінде Қоғамның меншігін құқыққа сай емес қолдануды және мүдделік бар мәмілелерді жасасу кезінде асыра пайдалануды шамасы келгенше бақылауға және жоюға;

2) Қоғамдағы корпоративтік басқару тәжірибесінің тиімділігіне бақылауды жүзеге асыруға міндетті.

54. Директорлар кеңесінде қабылданған Қоғамның шешімдері және актілері оларды қабылдаған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде міндетті түрде Акционерге жеткізіледі.

55. Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелері келесілердің қатарынан таңдалады:

1) Акционердің мүдделерін білдірушілер ретінде Директорлар кеңесіне таңдауға ұсынылған тұлғалар;

2) Қоғамның Акционері болып табылмайтын және Акционердің өкілі ретінде Директорлар кеңесіне таңдалуға ұсынылмаған жеке тұлғалар.

56. Басқарма мүшелері, оның басшысынан басқасы, Директорлар кеңесінің құрамына таңдала алмайды. Басқарманың Төрағасы Директорлар кеңесінің төрағасы болып таңдала алмайды.

Директорлар кеңесіне таңдалатын тұлғаларға қойылатын талаптар

Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Жарғымен белгіленеді.

Келесі тұлға Директорлар кеңесінің мүшесі болып таңдала алмайды:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіпте өтелмеген немесе жойылмаған соттылығы бар;

2) бұрын белгіленген тәртіпте банкрот деп танылған басқа заңды тұлғаны мәжбүрлеп жою немесе акцияларын мәжбүрлеп төлеп алу немесе тоқтатып қою туралы шешім қабылдағанға дейін бір жылдан аспайтын аралықта басқа заңды тұлғаның Директорлар кеңесінің төрағасы, бірінші басшысы (басқарма төрағасы), басшының орынбасары, бас есепші болып табылған. Көрсетілген талап белгіленген тәртіпте банкрот деп танылған басқа заңды тұлғаны мәжбүрлеп жою немесе акцияларын мәжбүрлеп төлеп алу немесе тоқтатып қою туралы шешім қабылдаған күннен кейін бес жыл ішінде қолданылады.

57-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. №448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

57. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасымен өзгеше көзделмеген болса, Директорлар кеңесіне таңдалған тұлғалар шектелмеген рет қайта таңдала (қайта тағайындала) алады.

Директорлар кеңесінің уәкілеттігінің мерзімі Акционермен белгіленеді.

Директорлар кеңесінің уәкілеттігінің мерзімі Акционердің Директорлар кеңесінің жаңа құрамын таңдау туралы шешім қабылдауы кезінде аяқталады.

Акционер Директорлар кеңесінің барлық немесе бөлек мүшелерінің уәкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтатуға құқылы.

Директорлар кеңесінің мұндай мүшесінің өкілеттіктері Акционердің оның өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату туралы шешім қабылдаған күннен бастап тоқтатылады.

Директорлар кеңесінің мүшесінің уәкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату оның бастамасы бойынша Директорлар кеңесіне берілген жазбаша ескертудің негізінде жүзеге асырылады.

Директорлар кеңесінің осындай мүшесінің уәкілеттігі Директорлар кеңесімен көрсетілген ескертуді алған сәттен бастап тоқтатылады.

Директорлар кеңесінің мүшесінің уәкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатылуы және Акционермен Директорлар кеңесінің жаңа мүшесін таңдау (тағайындау) жағдайында, соңғының уәкілеттігі толығымен Директорлар кеңесінің уәкілеттігінің мерзімі аяқталған кезде бір уақытта аяқталады.

58. Директорлар кеңесінің төрағасы оның мүшелерінің қатарынан құпия дауыс берумен Директорлар кеңесінің мүшелерінің жалпы санының көпшілік даусымен таңдалады.

Директорлар кеңесі төрағаны кез-келген уақытта қайта таңдауға құқылы.

Директорлар кеңесінің төрағасы Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Жарғымен белгіленген тәртіпте:

1) Қоғамның Директорлар кеңесінің жұмысын ұйымдастырады;

2) Қоғамның Директорлар кеңесінің мәжілісін шақырады және оларда төрағалық етеді;

3) отырыстарда хаттама жүргізуді ұйымдастырады;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Жарғымен көзделген басқа да функцияларды жүзеге асырады.

Директорлар кеңесінің төрағасы болмаған жағдайда оның функцияларын Директорлар кеңесінің шешімі бойынша Директорлар кеңесінің мүшелерінің бірі жүзеге асырады.

59. Директорлар кеңесінің мәжілісі оның төрағасының немесе Қоғам Басқармасының бастамасы бойынша, немесе келесілердің талаптары бойынша шақырыла алады:

- 1) Директорлар кеңесінің кез-келген мүшесінің;
- 2) Қоғамның ішкі аудит қызметінің;
- 3) Қоғам аудитін жүзеге асырушы аудиторлық ұйымның;
- 4) Акционердің.

60. Директорлар кеңесінің мәжілісін шақыру туралы талап Директорлар кеңесінің төрағасына, Директорлар кеңесінің мәжілісінің ұсынылып отырған күн тәртібін қамтитын сәйкес жазбаша хабарлама жолдау көмегімен беріледі.

Директорлар кеңесінің төрағасы отырыс шақырудан бас тартуы жағдайында бастаушы көрсетілген талаппен Директорлар кеңесінің мәжілісін шақыруға міндетті Басқармаға жолдануға құқылы.

Директорлар кеңесінің мәжілісі Директорлар кеңесінің Төрағасымен немесе Басқармамен шақыру туралы талап келіп түскен күннен бастап он бес жұмыс күнінен кешіктірілмей шақырылуы тиіс.

Директорлар кеңесінің мәжілісі көрсетілген талапты берген тұлғаны міндетті түрде шақырумен жүргізіледі.

61. Директорлар кеңесінің мүшелеріне Директорлар кеңесінің мәжілісін өткізу туралы ескертуді жолдау тәртібі Директорлар кеңесімен анықталады.

Директорлар кеңесінің мүшелерінің Директорлар кеңесінің мәжілісінде қатысулары бейнеконференция (интерактивтік дыбыс-бейне байланыс), конференц-байланыс («телефон арқылы кеңесу» режимінде Директорлар кеңесінің мүшелерінің біруақытта сөйлесуі) көмегімен, сонымен қатар басқа байланыс құралдарын пайдалану арқылы жүзеге асырыла алады.

Директорлар кеңесінің мүшесі Директорлар кеңесінің мәжілісінде оның қатысуының мүмкін еместігі туралы Басқарманы алдын ала ескертуге міндетті. Директорлар кеңесінің мәжілісінде қатыспаған Директорлар кеңесінің мәжілісінің күн тәртібінің мәселелері бойынша жазбаша хабарлама арқылы дауыс беруге құқылы.

Бұл ретте күн тәртібі бойынша мұндай жазбаша хабарлама келесілерді қамтуға тиіс:

- 1) толтыру күнін;
- 2) жазбаша хабарлама жолдау арқылы Директорлар кеңесінің мүшесінің пікірі білдіріліп жатқан күн тәртібін;
- 3) күн тәртібінің әрбір мәселесі бойынша айқын көрсетілген ұстанымын;
- 4) қолын;
- 5) Директорлар кеңесінің мүшесінің қарауы бойынша күн тәртібіне жататын

басқа мәліметтерді.

Директорлар кеңесінің мүшесімен ұсынылған күн тәртібі бойынша жазбаша хабарлама дауыс берудің кворумын және нәтижесін санау кезінде есепке алынады және отырыс хаттамасына тігіледі, онда Директорлар кеңесінің аталған мүшесінің күн тәртібі бойынша жазбаша хабарлама жолдау арқылы дауыс беруі туралы жазба жазылады.

Күн тәртібі бойынша жазбаша хабарлама Директорлар кеңесінің мүшесімен Директорлар кеңесінің мәжілісін өткізгенге дейін Директорлар кеңесінің төрағасына немесе Директорлар кеңесінің хатшысына ұсынылуы тиіс.

Егер бұрын күн тәртібі бойынша жазбаша хабарлама ұсынған Директорлар кеңесінің мүшесі аралас дауыс беру пайдаланылатын Директорлар кеңесінің мәжілісіне қатысу және дауыс беру үшін келген болса, онда оның жазбаша пікірі ескерілмейді.

62. Директорлар кеңесінің мәжілісін өткізу үшін кворум Директорлар кеңесінің мүшелерінің санына жартысынан кем еместі құрайды және Директорлар кеңесінің жоқ мүшелерін есепке алумен анықталуы мүмкін (жазбаша түрде бейнеленген олардың дауыстарының болғаны кезінде).

63. Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің бір дауысы бар. Егер АҚ туралы Заңмен өзгеше көзделмесе Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімдері Директорлар кеңесі мүшелерінің мәжілісіне қатысушылардың жай басым даусымен қабылданады.

Дауыстар тең түскен кезде Директорлар кеңесінің Төрағасының немесе Директорлар кеңесінің мәжілісінде төрағалық еткен тұлғаның дауысы шешуші болып табылады.

Директорлар кеңесі онда тек қана Директорлар кеңесінің мүшелері қатыса алатын өзінің жабық мәжілісін өткізу туралы шешім қабылдауға құқылы.

64. Қоғамның Директорлар кеңесінің Төрағасының қарауы бойынша оның қарауына шығарылған мәселелер бойынша Директорлар кеңесімен шешім қабылдау сырттай дауыс беру арқылы жүзеге асырылуы мүмкін. Бұл ретте мәжілістің күн тәртібінің мәселелері бойынша сырттай дауыс беру үшін бюллетеньдер қолданылады.

Сырттай дауыс беру арқылы шешім белгіленген мерзімдерде алынған бюллетеньдердегі кворумның болуы кезінде қабылданды деп танылады. Директорлар кеңесінің сырттай мәжілісінің шешімі жазбаша түрде рәсімделген және хатшымен және Директорлар кеңесінің Төрағасымен қол қойылған болуға, сонымен қатар келесіні қамтуға тиіс:

- 1) Қоғамның Басқармасының атауы және орналасу орны;
- 2) сырттай мәжілістің шешімін жазбаша рәсімдеудің күні және орны;
- 3) Директорлар кеңесінің құрамы туралы мәліметтер;
- 4) мәжілісті шақыруды жүзеге асырған тұлғаның (органның) нұсқауы;
- 5) мәжілістің күн тәртібі;
- 6) шешім қабылдау үшін кворумның бары/жоғы туралы жазба;
- 7) күн тәртібінің әрбір мәселесі бойынша дауыс берудің нәтижесі және

қабылданған шешім;

8) басқа да мәліметтер.

Шешімді рәсімдеген күннен бастап жиырма күн ішінде ол Директорлар кеңесінің мүшелеріне олардың негізінде аталған шешім қабылданған бюллетеньдерді тіркеумен жолдануға тиіс.

65. Директорлар кеңесінің оның күндізгі тәртібінде өткізілген мәжілісінде қабылданған шешімдері, мәжілісте төрағалық еткен тұлғамен және Директорлар кеңесінің хатшысымен мәжілісті өткізген күннен бастап үш күн ішінде толтырылуы және қол қойылуы тиіс хаттамамен рәсімделеді және келесіні қамтиды:

1) Қоғамның Басқармасының толық атауы және орналасу орны;

2) мәжілісті өткізудің күні, уақыты және орны;

3) мәжіліске қатысқан тұлғалар туралы мәліметтер;

4) мәжілістің күн тәртібі;

5) дауыс беруге қойылған мәселелер және Директорлар кеңесінің мәжілісінің күн тәртібінің әрбір мәселесі бойынша Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің дауыс беруінің нәтижесін бейнелеумен олар бойынша дауыс берудің нәтижесі;

6) қабылданған шешімдер;

7) Директорлар кеңесінің мүшесінің күн тәртібі бойынша жазбаша хабарлама жолдау көмегімен дауыс беруі туралы жазба (осындай жазбаша хабарлама болған жағдайда);

8) Директорлар кеңесінің шешімі бойынша басқа мәліметтер.

Директорлар кеңесінің мәжілісінің хаттамалары және сырттай дауыс беру арқылы қабылданған Директорлар кеңесінің шешімдері, сонымен қатар қолдармен бюллетеньдер Қоғамның мұрағатында сақталады.

66. Корпоративті хатшы Директорлар кеңесінің мүшесінің талабы бойынша оған Директорлар кеңесінің мәжілісінің хаттамасын және сырттай дауыс беру арқылы қабылданған шешімдерді танысу үшін ұсынуға және (немесе) оның қолымен және Қоғамның сәйкес мөрінің мөртаңбасымен куәландырылған хаттаманың және шешімдердің үзінділерін беруге міндетті.

14. ҚОҒАМ БАСҚАРМАСЫ

67. Қоғамның ағымдағы қызметіне басшылықты алқалы атқарушы орган – Басқарма жүзеге асырады, ол Қоғам қызметінің, Қоғамның басқа органдарының және лауазымды тұлғаларының құзыреттігіне жатқызылмаған мәселелер бойынша шешімдер қабылдайды, соның ішінде:

1) Акционердің және Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімдерін орындауды ұйымдастырады. Қоғамның мақсаттары мер тапсырмаларына қол жеткізуге бағытталған шешімдер қабылдайды;

2) Қоғамның қызметінің басым және болашағы бар жоспарлары бойынша ұсыныстар дайындайды және Директорлар кеңесінің қарауына ұсынады;

3) Директорлар кеңесіне Қоғамның филиалдарын, өкілдіктерін құру және жабу туралы ұсыныстар енгізеді, олардың жұмысын үйлестіреді және бағыттайды;

4) Қоғамның есеп саясатын әзірлеуді және Директорлар кеңесіне бекітуге ұсынуды қамтамасыз етеді;

5) Қоғамның қаржылай жағдайына және тәуекелмен басқарудың тиімділігіне бақылауды жүзеге асырады;

6) Қоғамның шарттық міндеттемелерді, Қазақстан Республикасының заңнамаларының талаптарын сақтауды бақылайды;

7) ішкі аудит қызметі құрылған жағдайда ішкі аудит қызметінің аудиторлық есебін әрбір тексерудің нәтижесі бойынша талдайды және Директорлар кеңесіне анықталған кемшіліктерді жою бойынша сәйкес шараларды қабылдау бойынша ұсыныс береді;

8) тәуелсіз аудиторлық ұйымдардың қорытындысы негізінде Қоғамның есепке алу жүйесін және есептілігін жақсартуды жүргізеді;

9) Қоғамның ішкі еңбек тәртібін анықтайды;

10) Қоғамдағы тиіс уәждемені және еңбек тәртібін қамтамасыз етеді;

11) Қоғам қызметін ұйымдастыру мақсатында қабылданатын құжаттарды бекітеді, сонымен қатар Қоғамның құрылымдық бөлімшелері туралы ережелерді бекітеді;

12) есеп жылы ағымындағы құрылымдық бөлімшелердің жетекшілерінің қызметін бағалау тәртібін реттейтін ішкі құжаттарды бекітеді;

13) Қоғам туралы ішкі (жария емес) ақпараттың сақталуына және қорғауын қамтамасыз етеді;

67-тармақтың 14)-тармақшасы ҚР Премьер-Министрінің Бірінші орынбасары-Қаржы министрінің 24.07.2019ж. №763 бұйрығымен бекітілген редакцияда жазылған

14) банктік шот және банк салымы шарттарының талаптарымен бағалы қағаздарға, сондай-ақ екінші деңгейдегі банктерде және уәкілетті органда ақшаны орналастыру, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлықтарын, Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімдерін іске асыру туралы шешімдер қабылдайды;

67-тармақ ҚР Қаржы министрінің 15.12.2017ж. № 724 бұйрығымен 14-1)-тармақшамен толықтырылған; 67-тармақтың 14-1) тармақшасы ҚР Қаржы министрінің 06.12.2024ж. №807 бұйрығымен алынып тасталған

14-1) Қоғамның сомасы 1,5 миллиард теңгеге дейінгі активтерді иелікке алуы және иеліктен шығаруы бойынша мәміле жасасуы туралы шешім қабылдау;
67-тармақ ҚР Бірінші қаржы вице-министрінің 19.03.2019ж. №260 бұйрығымен 14-2)-тармақшамен толықтырылған

14-2) Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның шешімімен анықталатын әлеуетті инвесторларға 1,5 миллиард теңгеден асатын сомаға Қоғамның активтерін тікелей атаулы сату бойынша шешім қабылдау;

15) Қоғамның ағымдағы қызметінің басқа мәселелері бойынша шешімдер қабылдайды;

16) Қазақстан Республикасының заңнамасымен, Қоғамның Жарғысымен анықталған Акционердің, Директорлар кеңесінің және Басқарма Төрағасының

айрықша құзыреттілігіне жатпайтын Қазақстан Республикасының заңнамасымен, Жарғымен, Қоғамның ішкі құжаттарымен және Акционердің және Директорлар кеңесінің шешімдерімен анықталған басқа функцияларды жүзеге асырады.

68. Басқарма Акционердің мүддесіне әрекет етеді және өз қызметінде Қоғамның Акционеріне және Директорлар кеңесіне есеп беруге тиіс. Басқарма Қоғамның Акционерінің және Директорлар кеңесінің шешімдерін орындауға міндетті. Өз қызметтерінде Басқарманың мүшелері кәсіпқойлық, адалдық, ақ ниеттік, парасаттылық және сақтық қағидаларын басшылыққа алады.

Басқарма құрамына Басқарма төрағасы және мүшелері кіреді.

Басқарманың мәжілісі Басқарманың мүшесінің кез-келгенінің бастамасы бойынша шақырылады.

Басқарма мәжілісін өткізу үшін кворум Басқарма мүшелерінің жалпы санының 50 (елу) және одан да көп пайызын құрайды.

Басқарманың әрбір мүшесінің бір дауысы бар. Басқарманың шешімдері Басқарма мүшелерінің мәжілісінде қатысушылардың жай басым даусымен қабылданады. Дауыстар саны тең болған кезде Басқарма Төрағасының даусы шешуші болып табылады.

Басқарманың шешімдері хаттамамен рәсімделеді, оған мәжіліске қатысқан Басқарманың барлық мүшелері қол қоюлары және дауыс беруге қойылған мәселелерді, әрбір мәселе бойынша Басқарманың әрбір мүшесінің дауыс беруінің нәтижесін бейнелеумен олар бойынша дауыс берудің нәтижесін қамтуға тиіс.

69. Басқарманың Төрағасы оның басты лауазымды тұлғасы болып табылады. Басқармамен ағымдағы басқаруды жүзеге асырады және Қоғамның Акционерінің және Директорлар кеңесінің шешімдерін орындау үшін жауапкершілік көтереді.

70-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

70. Басқарма Төрағасы:

1) Қоғамның Акционерінің және Директорлар кеңесінің шешімдерін орындауды ұйымдастырады;

2) үшінші тұлғалармен қарым-қатынастарда сенімхатсыз Қоғамды таныстырады;

3) үшінші тұлғалармен қарым-қатынастарда Қоғамды таныстыру құқығына сенімхат береді;

4) Қоғам қызметкерлерін қабылдауды, орнын ауыстыруды және жұмыстан шығаруды жүзеге асырады (АҚ туралы Заңмен белгіленген жағдайларды қоспағанда), оларды ынталандыру шараларын қолданады және тәртіптік жаза тартқызады, Қоғамның Басқарма, ішкі аудит қызметі және корпоративтік хатшы құрамына кіретін қызметкерлерді қоспағанда Қоғамның қызметкерлерінің еңбек ақыларының көлемін және сыйлық ақыны белгілейді;

5) Қоғамның Директорлар кеңесі бекіткен Қоғамның штат саны мен құрылымының шегінде Қоғамның штат кестесін әзірлейді және бекітеді;

6) Қоғамның қызметкерлерімен, соның ішінде Қоғамның Басқармасының мүшелерімен еңбек шарттарын жасасады;

7) өзі болмаған жағдайда өзінің міндеттерін атқаруды Басқарма мүшесінің біріне жүктейді;

8) Басқарма мүшелерінің арасынды міндеттерді, сонымен қатар уәкілеттік және жауапкершілік аясын бөледі;

9) Қоғамның қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын бекітеді;

10) Қоғамның филиалдары мен өкілдіктері туралы ережелерді, сонымен қатар оларға өзгерістер мен қосымшаларға қол қояды;

11) Қоғамның атынан Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіпте аудиторлық ұйыммен қаржылай есептілік аудитін жүргізуге шарт жасасады;

12) Қоғамның атынан шарттар (келісім-шарттар, келісімдер) жасасады;

13) Қоғамның қызметінің басрлық мәселелері бойынша бұйрықтар, өкім және нұсқаулар шығарады;

14) Директорлар кеңесінің бекітуіне Қоғамның даму жоспарын, шығыстардың жалпы сомасын ұлғайту немесе азайту бөлігінде оған түзетулерді, өзгертулерді және толықтыруларды, даму жоспарының орындалуы бойынша есепті ұсынады. Қоғамның даму жоспарында көзделген қаражатты қайта бөлу қажеттілігі туындаған жағдайда шығыстардың жалпы сомасы шегінде шығыстарды түзетуді жүзеге асырады;

15) Директорлар кеңесімен алдын ала бекітілгеннен кейін Акционерге өтіп кеткен жыл үшін жылдық қаржылай есеп беруін оны қарап, бекіту үшін ұсынады;

16) Қоғамның есеп беруін Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіп пен мерзімде уәкілетті мемлекеттік органдарға ұсынады;

17) Директорлар кеңесіне Қоғамның Директорлар кеңесімен бекітілген ішкі құжаттарға сәйкес ақпарат ұсынады;

18) жемқорлыққа қарсы әрекет ету бойынша шаралар қабылдайды және аталған міндетті орындамау немесе тиісінше орындамау үшін Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген жауапкершілікті көтереді;

19) Жарғымен, Акционердің және Директорлар кеңесінің шешімдерімен, сонымен қатар Қоғам органдарының тапсырмалары бойынша анықталған басқа функцияларды орындайды.

Басқарма Төрағасы Басқарманың қарауына оның құзыреттілігіне қатысты кез-келген мәселені шығаруға құқылы.

15. ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ

71. Қоғамда Директорлар кеңесінің шешімі бойынша Қоғамның қаржылай-шаруашылық қызметіне ішкі бақылауды жүзеге асыру үшін ішкі аудит қызметі құрылуы мүмкін.

72. Ішкі аудит қызметінің жетекшісі және қызметкерлері одан басқа лауазымды атқармаулары керек. Қоғамның басқа бөлемшелерін басқаруға және Қоғамның басқа бөлемшелеріне жетекшілік етуге құқылы емес, сонымен қатар Қоғамның Директорлар кеңесінің және атқарушы органының құрамына таңдала

(тағайындала) алмайды.

73. Ішкі аудит қызметі өзінің қызметінде Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қоғамның ішкі құжаттарын және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру мәселелері бойынша Директорлар кеңесінің шешімін, Қоғамның басқа ішкі құжаттарын басшылыққа алады.

Ішкі аудит қызметі тікелей Директорлар кеңесіне бағынады және оның алдында өзінің жұмысы туралы есеп береді.

16. ҚОҒАМНЫҢ ЛАУАЗЫМДЫ ТҰЛҒАЛАРЫ

74-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

74. Қоғамның лауазымды тұлғалары (Директорлар кеңесінің мүшелері, Басқарманың басшысы және мүшелері):

1) оларға жүктелген міндеттерді адал атқарады және Қоғам мен Акционердің мүдделерін ең үлкен дәрежеде бейнелейтін тәсілдерді пайдаланады;

2) Қоғамның мүлкін Қоғамның Жарғысына, Акционер мен Директорлар кеңесінің шешімдеріне қарсы, сонымен қатар жеке мақсатта пайдаланбаулары және пайдалануға жол бермеулері және өзінің үлестес тұлғаларымен мәмілелер жасасу кезінде қиянат жасамаулары тиіс;

3) тәуелсіз аудит жүргізуді қосқанда бухгалтерлік есеп және қаржылай есеп беру жүйелерінің бүтіндігін қамтамасыз етуге міндетті;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қоғамның қызметі туралы ақпаратты ашуды және ұсынуды бақылайды;

5) Қоғамның қызметі туралы ақпараттың құпиялығын сақтауға міндетті, соның ішінде Қоғамның жұмысын тоқтатқан сәттен бастап үш жыл ішінде;

6) Қоғамның мүддесінде ақпараттық, айқындық негізінде Қазақстан Республикасының заңнамаларының талаптарына, Қоғамның Жарғысына және ішкі құжаттарына сәйкес әрекет етеді.

75. Қоғамның лауазымды тұлғалары Қоғам алдында Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қоғамға олардың әрекеттерімен (әрекетсіздіктерімен) келтірілген залал үшін жауапкершілік көтереді.

76. Қоғам Қоғаммен көтерілген шығындардың орнын толтыру туралы талап-арызбен Қоғамның лауазымды тұлғасына сотқа жолдануға құқылы.

17. ҚОҒАМҒА АФФИЛИРЛЕНГЕН ТҰЛҒАЛАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ ҰСЫНУ

77-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

77. Қоғам осы тұлғаларымен ұсынылатын мәліметтердің негізінде өзінің аффилирленген тұлғаларының есебін жүргізеді.

78-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

78. Қоғамның лауазымды тұлғалары Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген жағдайларды қоспағанда Қоғамның алдында өзінің аффилирленген тұлғалары жайында ақпаратты ашуға міндетті.

Қоғамның лауазымды тұлғасының аффилиирленген тұлғалары туралы ақпарат келесілер туралы мәліметтерді қосады:

- 1) жақын туыстары, зайыбы, зайыбының жақын туыстары (жұбайы);
- 2) аталған жеке тұлға және (немесе) осы тармақтың 1)-тамақшасында көрсетілген тұлғалар ірі акционер (ірі қатысушы) және (немесе) лауазымды тұлға болып табылатын заңды тұлға;
- 3) аталған жеке тұлғамен және (немесе) осы тармақтың 1)-тармақшасында көрсетілген тұлғалармен бақыланатын заңды тұлға;
- 4) оған қатысты осы тармақтың 2) және 3)-тармақшаларында көрсетілген заңды тұлғалар ірі акционерлер (ірі қатысушылар) болып табылатын немесе мүлкіндегі сәйкес үлеске құқығы бар заңды тұлға;
- 5) осы тармақтың 2), 3) және 4)-тармақшаларында көрсетілген заңды тұлғалардың лауазымды тұлғалары.

Аффилиирленген тұлғалар туралы мәліметтер жазбаша түрде ресми хат, факс немесе электронды пошта көмегімен ұсынылады.

79. Аффилиирленген тұлғалар туралы ақпарат Қоғамның аффилиирленген тұлғаларына тұлғаларды аффилиирленген деп тану үшін негіз пайда болған (жоғалған) күннен, акция сатып алған күннен не болмаса Қоғамның лауазымды тұлғаларымен еңбек шарты жасасқан лауазымды тұлғасы болып табылған күннен бастап 7 (жеті) күнтізбелік күн ішінде ұсынылады.

Ұсынылып отырған ақпараттың дәйектілігі үшін жауапкершілікті аффилиирленгендік туралы мәліметтерді ұсынған Қоғамның лауазымды тұлғасы көтереді.

Қоғамның аффилиирленген тұлғалары Қоғамның сұрау салуы бойынша Қоғамнан сұрау салуды алған күннен бастап 7 (жеті) күнтізбелік күн ішінде өзі және өзінің аффилиирленген тұлғалары туралы ақпарат ұсынады.

18. ҚОҒАМНЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕП БЕРУІ, ЕСЕПKE АЛЫНАТЫН ҚҰЖАТТАМАСЫ ЖӘНЕ АУДИТІ

80. Қоғамның бухгалтерлік есебін жүргізу және қаржылай есеп беруді толтыру тәртібі Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылай есеп беруі туралы заңнамасымен және қаржылай есеп берудің халықаралық стандарттарымен, сонымен қатар Акционердің актілерімен белгіленеді.

81. Басқарма жыл сайын Акционерге оны талқылап бекіту үшін аудиті Қазақстан Республикасының аудиторлық қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүргізілген, өтіп кеткен жыл үшін жылдық қаржылай есеп беруді ұсынады. Қаржылай есеп беруден бөлек Басқарма Акционерге аудиторлық ұсынысын (басшылыққа хат) қосқанда аудиторлық есеп ұсынады.

82. Жылдық қаржылай есеп беру, оны Акционердің қарауына шығару күніне дейін отыз күннен кешіктірмей Директорлар кеңесімен алдын ала бекітілуге жатады.

83. Қоғамның жылдық қаржылай есеп беруін түпкілікті бекіту Акционермен жүргізіледі.

84. Қоғам жыл сайын Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіпте және мерзімде қаржылай есеп беруді жариялайды.

85. Қоғам жылдық қаржылай есеп беру аудитін жүргізуге міндетті.

86. Қоғамның аудиті Директорлар кеңесінің, Басқарманың бастамасы бойынша Қоғам есебінен не болмаса Акционердің талап етуі бойынша оның есебінен жүргізіле алады. Акционердің талап етуі бойынша аудит жүргізу жағдайында Қоғам аудиторлық ұйыммен сұратылып отырған барлық қажет құжаттаманы (материалдарды) ұсынуға міндетті.

87. Егер Басқарма Қоғам аудитін жүргізуден жалтарса, аудит кез-келген мүдделі тұлғаның талап-арызы бойынша сот шешімімен тағайындалуы мүмкін.

88. Қоғам қызметін тексеру Акционермен өзінің бастамасы бойынша жүргізіле алады. Мұндай тексерудің заты Акционермен анықталады

19. ҚОҒАМНЫҢ АҚПАРАТТЫ ЖАРИЯЛАУЫ. ҚОҒАМНЫҢ ҚҰЖАТТАРЫ

89-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

89. Қоғам қызметіне қатысты құжаттардың көшірмелерін ұсыну АҚ туралы Заңға және Жарғыға сәйкес жүзеге асырылады. Акционердің оған егер сұрау салуда басқа мерзімдер белгіленбеген болса, сұрау салуды алған сәттен бастап он күнтізбелік күннен кешіктірмей Қоғам құжаттарының көшірмелерін ұсыну туралы сұрау салуы бойынша оларды Акционерге Қоғамның ішкі құжаттарымен көзделген тәртіпте және Қоғамның коммерциялық, қызметтік немесе заңмен қорғалатын басқа құпияны қамтамасыз ету бойынша шектеулерді есепке алумен ұсынуға міндетті.

90-тармақ ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен алынып тасталған

~~90. Акционердің сұрау салуы бойынша Ұлттық Банктің шоғырландырылған қаржылай есеп беру шегінде ақпарат сәйкес сұрау салуда белгіленген мерзімдерде ұсынылады.~~

91-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

91. Қоғам корпоративтік веб-сайтта (www.fpl.kz) құпия сипаттағы ақпаратты қоспағанда, Қоғамның қызметі туралы ақпаратты орналастырады.

92-тармаққа ҚР Қаржы министрінің 20.07.2017ж. № 448 бұйрығымен өзгерістер енгізілген

92. Қоғамның оның қызметіне қатысты құжаттары Қоғаммен оның қызметінің барлық мерзімі аралығында Қоғамның Басқармасының орналасу орны бойынша немесе Басқарманың шешімі бойынша басқа жерде сақталуға жатады.

Сақталуға келесі құжаттар жатады:

- 1) Жарғы, Жарғыға енгізілген өзгерістер мен қосымшалар;
- 2) жалғыз құрылтайшының шешімі, жалғыз құрылтайшының шешіміне енгізілген өзгерістер мен қосымшалар;
- 3) Қоғаммен қызметтің белгілі бір түрлерімен айналысуға және (немесе) белгілі бір әрекеттерді жасауға рұқсаттар;

4) Қоғамның оның теңгерімінде (теңгерімінде болған) мүлікке құқықтарын растайтын құжаттар;

5) Қоғамның бағалы қағаздарын шығарудың проспектісі;

6) Қоғамның бағалы қағаздарын шығаруды мемлекеттік тіркеуді, бағалы қағаздардың күшін жоюды, сонымен қатар уәкілетті органға ұсынылған Қоғамның бағалы қағаздарын орналастыру және жабу нәтижелері туралы есептерді бекітуді растайтын құжаттар;

7) Қоғамның филиалдары мен өкілдіктері туралы ереже;

8) Акционердің шешімдері және оларға сәйкес материалдар;

9) Директорлар кеңесінің мәжілістерінің хаттамалары (сырттай мәжілістердің шешімдерінің) және бюллетеньдері (оның ішінде жарамсыз деп танылған бюллетеньдер), Директорлар кеңесінің күн тәртібі мәселесі бойынша материалдар;

10) Басқарма мәжілістерінің хаттамалары (шешімдері);

11) корпоративтік басқару кодексі.

93. Басқа құжаттар, соның ішінде Қоғамның қаржылай есеп беруі Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген мерзім ішінде сақталады.

94. Қоғам Акционердің талап етуі бойынша оған Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген құжаттардың көшірмелерін ұсынуға міндетті, бұл ретте қызметтік, коммерциялық және заңмен қорғалатын құпияны құрайтын ақпаратты ұсынуға шектеу енгізуге жол беріледі.

20. ҚОҒАМДЫ ҚАЙТА ҚҰРУ ЖӘНЕ ЖОЮ

95. Қоғамды қайта құру (қосу, бөлу, бөліп шығару, қайта құру) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

96. Қайта ұйымдастыру ерікті немесе мәжбүрлеп жүргізілуі мүмкін.

97. Мәжбүрлеп қайта ұйымдастыру Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген жағдайларда сот органдарының шешімі бойынша жүзеге асырыла алады.

98. Қоғамды мәжбүрлеп жою сотпен Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген жағдайларда жүзеге асырылады.

99. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасымен өзгеше көзделмесе, Қоғамды жою туралы талап сотқа мүдделі тұлғалармен ұсынылуы мүмкін.

100. Соттың немесе акционердің шешімімен Қоғамды жою туралы жоюшы комиссия тағайындалады.

101. Жоюшы комиссия Қоғамды оны жою аралығында басқару және Қазақстан Республикасының заңнамасымен тізімдемесі анықталған әрекеттерді жасау бойынша уәкілеттіке ие.

102. Қоғамды жою процедурасы және оның кредиторларының талаптарын қанғаттандыру тәртібі Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі.

103. Қоғамды жою кезінде оның жарияланған, соның ішінде орналастырылған акциялары Қазақстан Республикасының заңнамасымен

белгіленген тәртіпте күші жойылуға жатады.

104. Жойылатын Қоғамның мүлкін бөлу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізіледі.

21. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

105. Егер Жарғының ережелерінің бірі жарамсыз деп танылса, онда бұл қалған ережелердің жарамдылығын қозғамайды. Жарамсыз ереже құқықтық қарым-қатынаста жол берілетін, мәні бойынша жақын ережемен алмастырылады.

106. Жарғы әділет органдарында мемлекеттік тіркелген сәтінен бастап күшіне енеді.